

RIKSMEKLINGSMANNENS MØTEBOK

i sak 2008-009, 2008-010, 2008-011, 2008-012 og 2008-013

LO STAT,

YS STAT,

UNIO,

AKADEMIKERNE og

NORGES FARMACEUTISKE FORENING

på den ene side

og

STATEN v/ FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET

på den annen side

vedrørende tariffrevisjonen 2008 – Statsoppgjøret

30. april, 7., 13., 19., 20., 21., 22. og 23. mai 2008 ble det avholdt meklingsmøter i Riksmeklingsmannens lokaler, Grensen 3, og i Fornyings- og administrasjonsdepartementets lokaler i Akersgt. 59, Oslo under ledelse av riksmeklingsmann Svein Longva.

Til stede for partene:

LO stat:

Morten Øye, Tone Sønsterud, Kari Kjerkol, Randi Stensaker, Odd Jørgen Sørensen, Petter A. Moe, Kristine Hansen, Siv-Karin Kjølmoen, Tor-Arne Solbakken, Renée Rasmussen, Oddbjørn Nilsen, Odd Langklopp, Arild Tønnesen, Rita Bråten, Mette Nord, Turid Lilleheie, Anita Solhaug, Sture Stokland, Berit Hobber, Guro Vadstein, Kjell Atle Brunborg, Lars-Erik Lilleødegård, Lars Fuglesang, Steinar Egeland, Knut Svardal.

YS stat:

Pål N. Amesén, Eivind Solberg, Anne S. Henriksen, Kristine Sandvik, Didrik Coucheron, Monica Deildok, Christine U. Svendsen, Tore Planting, Ole-Johnny Fagerlid, Geir- Ove Heir, Hilde Gunn Avløpp, Solveig H. Dahl, Paul-Gunnar Zindel, Lisbeth Eliasson, Hans-Erik Skjæggerud, Kathinka Mohn, Gerd Johannessen, Are Skjelstad, Edvin Værøy, Ragnar Grina, Ingerid Bjercke, Vidar Frydenlund, Knut-Are Svenkerud, Ingunn Bråten, Jens Chr. Batt, Jimmy Bjerkansmo, Eva Lorentzen, Åsmund Johansen, Tore Leirfall og Olav Helge.

Unio:

Arne Johannessen, Sigrid Lem, Frank O. Anthun, Kari Tangen, Ole Jacob Støle, Ruth-Line Walle-Hansen, Svein Kristiansen, Victor-Bjørn Nielsen, Bjørg Sundøx, Christine Moe-Hovind, Eirik Rikardsen, Sigve Bolstad, Annie Sanderse Skotaam, Øivind Eriksen, Rune Johnsrud og Jorunn Solgaard.

Akademikerne:

Curt A. Lier, Greta Torbergsen, Mette-Sofie Kjølørød, Åse Marie Eliassen, Hans Jørgen Sommerfelt, Joakim Solhaug, Pål Skarsbakk, Angela Miller, Steinar Høibråten, Janne Marthe Hatlebakk, Asbjørn Gjerde Lund, Per Egeness, Odd Håker, Tor Erik Drangsholt, Svein Kvaløy jr, Nina Sandborg, Farshad Alamdiri, Robert Kjøsnes, Per Chr. Rogdar, Anne-Sophie Redish og Jon Ole Whist.

Norges Farmaceutiske Forening:

Edvin Alten Aarnes og Wencke Sartori Eide.

Staten v/ Fornyings- og administrasjonsdepartementet:

Siri Røine, Per Kristian Knutsen, Arnulf Leirpoll, Grete A. Jarnæs, Bård Westbye, Roger Nordhagen, Yngvar Tveit, Johs Eithun, Svein-Erik Skamo, Even Monsrud, Odd Bøhagen og Tormod Reiersen.

Det ble fremlagt:

1. Melding om brudd i forhandlingene mellom partene, mottatt 30. april 2008.
2. Riksmeklingsmannens innkalling til mekling, datert 30. april 2008.
3. LO stat, YS stat, Unio, Akademikerne og Norges Farmaceutiske Forenings begjæring om at meklingen avsluttes, datert 15. mai 2008.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særsmøter.

Staten la frem forslag i overensstemmelse med vedlegg til møteboken.

Akademikerne og Norges Farmaceutiske Forening aksepterte forslaget.
LO Stat, YS Stat og Unio anbefalte forslaget.

Svarfrist ble fastsatt til mandag 23. juni 2008 kl 14.00.

Meklingen ble avsluttet 21.10.

Svein Longva

Arbeidsgivers endelige forslag til løsning

Endringer i Hovedtariffavtalen i staten 2008 – 2010

1 Sentrale bestemmelser

1.2 Lønnstabeller

1.2.1 Tabell A – hovedlønnstabell endres slik som vist i vedlegg 1 med virkning fra 1. mai 2008.

1.2.2 Tabell B – tilleggslønnstabell endres slik som vist i vedlegg 2 med virkning fra 1. mai 2008.

1.4 Sentrale forhandlinger i perioden

1.4.1 Endringer i lønsplasseringer

1.4.1.1 Første avtaleår

1. ledd endres slik:

I første avtaleår føres sentrale forhandlinger pr. 1. juli 2008 innenfor en økonomisk ramme på 1,00 % pr. dato.

2. ledd gis slik ordlyd:

Likelønn skal prioriteres.

Nytt 3. ledd:

Alle lønnsspenn heves med 2 lønnstrinn i bunn og 2 lønnstrinn på topp med virkning fra 1. mai 2008.

1.4.4 Reguleringsbestemmelse for 2. Avtaleår

- a) Før utløpet av 1. avtale år skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtale år.

Dersom det i forbindelse med mellomoppgjøret pr. 1. mai 2009 forhandles om tilpasning av tjenstepensjonsordningen og AFP til ny folketrygd, er partene enige om at oppgjøret skal kunne være gjenstand for uravstemning.

- b) Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtale år.

Lønnsutviklingen i privat sektor vil bli vektlagt ved inntektsoppgjøret i 2009.

- c) Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp hovedtariffavtalen innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel – med utløp tidligst 1.mai 2009.
- d) Hovedsammenslutningene velger selv hvilken fremgangsmåte som skal benyttes for å godkjenne et forhandlingsresultat eller meklingsforslag.

2 Lokale bestemmelser

2.2.1 Krav

Siste setning gis slik ordlyd:

Når forhandlinger kreves opptatt skal arbeidsgiver skriftlig varsle alle forhandlingsberettigede organisasjoner.

2.2 Forhandlingsregler

NYTT punkt 2.2.4 Gjennomføring av lokale forhandlinger

Før de årlige lokale forhandlingene starter, skal det gjennomføres et forberedende møte mellom partene. I møtet gjennomgås forhandlingsgrunnlaget, forhandlingspottens størrelse, hensynet til likestilling/likelønn m.v. I tillegg avtaler partene kravfrist og møteplan for gjennomføringen.

De sentrale parter er enige om at de årlige lokale lønnsforhandlinger gjennomføres på følgende måte, om ikke de lokale parter har avtalt noe annet i forberedende møte:

1. Det må avsettes tilstrekkelig tid til å vurdere krav og tilbud under forhandlingene.
2. Forhandlingene føres i fellesmøter og ev. særsmøter med de forhandlingsberettigede organisasjoner med utgangspunkt i de lokale parters felles lønnspolitiske plattform.
3. Partene skal argumentere for sine prioriterte og rangerte krav, samt tilkjennegi sitt syn på de fremsatte krav.
4. De lønsmessige tilleggene tilstås som individuelle tillegg og/eller gruppetillegg, jf. punkt 2.3.6.
5. Første tilbud fra arbeidsgiver bør gjenspeile krav både fra arbeidsgiver og organisasjonene.
6. Organisasjonene gis mulighet for å kontrollere at den økonomiske rammen er benyttet, og at ev. avtalte føringer er fulgt.
7. Ingen kan selv forhandle om sin egen lønn i lokale forhandlinger. I virksomheter der en organisasjon kun har ett medlem, ivaretas medlemmets interesser i lønnsforhandlinger av en annen organisasjon under egen hovedsammenslutning, eller den vedkommendes organisasjon sentralt peker ut.

Nåværende punkt 2.2.4, 2.2.5 og 2.2.6 blir punkt 2.2.5, 2.2.6 og 2.2.7.

2.3 Lokale forhandlinger

2.3.1 Lokal lønnspolitikk

1. ledd tilføyes NY siste setning:

Den lokale lønnspolitikken utformes slik at likelønn, midlertidige ansatte og ansatte i permisjon ivaretas.

2. ledd UTGÅR (se ny 2.2.4, 1. ledd)

3. ledd endres slik:

De sentrale parter tilrår at partene lokalt kartlegger eventuelle kjønnsbetingede lønnsforskjeller på alle nivå, og forhandlingene etter pkt. 2.3.3, eventuelt ved bruk av 2.3.4 nr. 3, skal bidra til å fjerne disse.

2.3.3 Årlige forhandlinger

2. ledd endres slik:

Forhandlingene føres en gang i kalenderåret og med virkning fra avtalt dato. Forhandlingene skal være avsluttet innen 31. oktober 2008.

Med virkning fra 1. august 2008 er partene enige om:

- 1) Det forhandles innenfor en ramme på 1,30 % pr. dato av lønsmassen, jf. pkt. 2.3.3 a).
- 2) På grunn av lønnsendringer ved skifte av arbeidstakere, forhandles det innenfor 0,1 % pr. dato av lønsmassen, jf. pkt. 2.3.3 c).

NYTT 4. ledd:

Utdanningsgrupper som er vanskelig å rekruttere og beholde skal prioriteres.

Nåværende 4. og 5. ledd blir 5. og 6. ledd.

NYTT 7. og 8. ledd:

Arbeidstakere som har permisjon med lønn omfattes av forhandlingene, og skal vurderes lønsmessig.

Arbeidstakere som før virkningsdato har gjeninntådt etter foreldrepermisjon uten lønn, jf. arbeidsmiljøloven § 12-5, eller omsorgspermisjon uten lønn, jf. fellesbestemmelsene § 20 nr. 6, skal vurderes lønnsmessig.

NYTT 9. ledd:

Etter at de lokale forhandlingene er gjennomført, skal det avholdes et evalueringsmøte hvor partene lokalt utveksler erfaringer fra årets forhandlinger.

2.3.4 Særlige grunnlag

NY nr. 3:

Der dokumenterte lønnsforskjeller ikke kan forklares med annet enn kjønn, skal arbeidsgiver i samråd med de tillitsvalgte rette opp lønnsforskjellene i henhold til likestillingslovens §5

2.3.8 Tilsetting i ledig stilling m.v.

Nr. 3 endres slik:

Arbeidsgiver kan inntil 12 måneder etter tilsetting i virksomheten, og ved overgang fra midlertidig til fast tilsetting vurdere arbeidstakerens lønsplassering på ny innenfor stillingens lønnsalternativer.

3 Fellesbestemmelsene

§ 2 Definisjoner

Nr. 8 endres slik:

Som registrerte partnere regnes personer som har registrert sitt partnerskap etter lov om registrert partnerskap.

§ 3 Innplassering på lønnsplan og opprykk

Nr. 4 endres slik:

Ved avansement innen samme virksomhet fra direkte plassert stilling i lønns spenn til stilling på lønnsramme med minst samme topplønn på grunnstigen, beholdes tidligere lønn som en personlig ordning dersom innplassering etter ansiennitet vil gi lavere lønn.

§ 4 Tjenesteansiennitet ved tilsettinger

Overskriften til § 4 endres slik:

§ 4 Beregning av ansiennitet ved tilsetting

Nr. 2 og nr. 3 bytter plassering, slik at 3 blir 2 og 2 blir 3.

§ 5 Godskrivingsregler

§ 5 ordlyd utgår og erstattes med:

Ved tilsetting etter 2008 godskrives tidligere tjeneste i tjenesteansienniteten etter de regler som er fastsatt i paragrafen her.

A. Generelle regler:

1. All militærtjeneste, polititjeneste, sivilforsvarstjeneste og siviltjeneste godskrives fullt ut.
2. Omsorgsarbeid godskrives med inntil 3 år.
3. All yrkespraksis av mer enn 3 måneders sammenhengende varighet godskrives fullt ut. Tidligere relevant yrkespraksis skal likevel medregnes, når yrkespraksisen er opparbeidet i et yrke hvor kortere arbeidsopdrag er vanlig.

B. Spesielle regler:

Stillingene vil i tillegg til de generelle godskrivingsreglene i pkt. A kunne være omfattet av de spesielle godskrivingsregler nedenfor. Det fremgår av den enkelte lønnplan hvilke stillinger dette gjelder.

1. Ved tilsetting innplasseres arbeidstaker med høyere akademisk utdanning i ltr. 42 og gis tilsvarende fiktiv tjenesteansiennitet. Den tjenesteansiennitet arbeidstakeren har krav på etter de generelle godskrivingsregler i pkt. A kommer i tillegg. Ved direkte overgang til annen stilling i det statlige tariffområdet beholdes inntil 6 år av den fiktive tjenesteansienniteten dersom ikke annet blir avtalt.
2. Ved tilsetting godskrives 2 år (ved tilsetting etter 1. januar 2009 godskrives 3 år) av utdanningstiden som bachelor eller tilsvarende i tjenesteansienniteten.

C. Særlige regler:

Godskrivingsregler som kun fremgår av den enkelte lønnplan.

Godskriving av tjenesteansiennitet etter reglene i pkt. A, B og C kan ikke overstige 100 % for samme tidsrom, dersom ikke annet er avtalt.

Merknad:

De sentrale parter vil gå gjennom lønnsplanene for å avtale hvilke stillinger som skal omfattes av de spesielle reglene under pkt. B ovenfor, samt hvilke av de særlige godskrivingsregler på de enkelte lønnsplaner det evt. er behov for å opprettholde.

Virkningstidspunkt:

Virkningsdato for de nye godskrivingsreglene i § 5 ovenfor og endringer som følge av forannevnte gjennomgang, avtales mellom de sentrale parter.

§ 6 Permisjoner som ikke avbryter tjenesteansienheten

Nr. 3 endres slik:

Permisjon uten lønn ved militærtjeneste, sivilforsvarstjeneste, polititjeneste og siviltjeneste, og ved arbeid i internasjonale operasjoner, hjelpeorganisasjoner og lignende.

§ 8 Kompensasjon for reiser innenlands

Nr. 1 c) endres slik:

Reisetid på frilørdager, søndager, ukefridager (turnusfridager), påskeaften, helge- og høytidsdager samt etter kl. 12.00 på pinse-, jul- og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag, regnes som time for time (1:1).

Nr. 2, 2. ledd endres slik:

Dersom beregnet reisetid etter nr. 1 b) ikke kan gis som fritid, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen for beregnet reisetid.

Nr. 2, 3. ledd endres slik:

Dersom beregnet reisetid etter nr. 1 c) ikke kan gis som fritid, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen pluss 50 % for beregnet reisetid.

§ 10 Lønn ved overgang til annen stilling

Nr. 4 andre setning endres slik:

For stillinger på stige omfatter dette de til enhver tid gjeldende opprykkbestemmelser.

§ 12 Stedfortredertjeneste

Nr. 1 endres slik:

Har en arbeidstaker tjenestefri for et begrenset tidsrom, plikter en annen arbeidstaker i samme virksomhet å overta vedkommendes tjenesteplikter.

§ 13 Overtid

Nr. 2 endres slik:

2. For pålagt overtidarbeid utbetales et tillegg til timelønnen på 50 % (overtidsgodtgjørelse). Tillegget økes til 100 % for overtidarbeid mellom kl. 20.00 og 06.00 og for overtidarbeid på lørdager, søn- og helgedager og etter kl. 12.00 onsdag før skjærtorsdag, jul- og nyttårsaften (forhøyet overtidsgodtgjørelse).

Nr. 4 c) endres slik:

c) er pålagt overtidsarbeid av overordnet leder som kan kontrollere utføringen av arbeidet. I dette tilfellet kan det gis overtidsgodtgjøring for inntil 300 timer i kalenderåret.

§ 15 Natt-, lørdag- og søndagsarbeid m.v.

Nr. 3 endres slik:

3. For den alminnelige arbeidstid i tiden mellom kl. 06.00 og kl. 07.00 og mellom kl. 17.00 og kl. 20.00 på dagene mandag til fredag utbetales kr. 12,00 pr. arbeidet time.

Nr. 4, 1. ledd endres slik:

Arbeidstakere som blir pålagt å arbeide på lørdag eller søndag, utbetales et tillegg på kr. 35 pr. arbeidet klokke-time i tidsrommet lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00.

Nr. 6 første og andre setning gis slik ordlyd:

Arbeidstakere utbetales kr 100,00 pr. hver arbeidsdag de har delt dagsverk dersom dagsverket inklusive opphold og hvilepauser, strekker seg over minst 9 timer. Arbeidstakere kan ikke pålegges å møte frem mer enn to ganger pr. arbeidsdag.

§ 16 Helge- og høytidsdager

Nr. 2 endres slik:

2. I den utstrekning tjenestlige hensyn tillater det, skal arbeidstakeren få fri fra kl. 12.00 følgende dager: Onsdag før skjærtorsdag, pinse-, jul- og nyttårsaften. Dersom dette ikke lar seg gjøre av hensyn til tjenesten, utbetales arbeidstakeren timelønn tillagt 100 %.

§ 17 Hjemmevakt

Overskriften endres til:

§ 17 Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Tidligere ordlyd UTGÅR, og erstattes med:

1. Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet skal etter arbeidsmiljøloven § 10-4 (3) regnes som arbeidstid. Beredskapsvakt skal som hovedregel regnes med i den alminnelige arbeidstid i forholdet 1/5. For øvrig vises til arbeidsmiljøloven § 10-8 (3) om hviletid.

Ved beredskapsvakt som innebærer større eller mindre belastning enn 1/5, kan det lokalt avtales fravik fra hovedregelen.

Behovet for å innføre beredskapsvakt drøftes med organisasjonene.

2. Når beredskapsvakt utføres til ulike tider av døgnet, skal det etter arbeidsmiljøloven § 10-3 utarbeides en arbeidsplan som viser arbeidstid og fritid. I arbeidsplanen føres

opp beredskapsvaktens totale lengde og hvor stor del av den som skal regnes som alminnelig arbeidstid.

3. Tillegg for ettermiddagstjeneste, lørdags-, søndags- og helgedagstjeneste, betales for det beregnede antall timer av beredskapsvakten.

For overtidarbeid utbetales lørdags-/søndagtillegg med fradrag av den del av tillegget som betales ut etter avsnittet ovenfor. For øvrig utbetales tillegg etter fellesbestemmelsene § 15 nr. 5 pr. løpende time.

4. Partene lokalt avtaler om den beregnede tid kan tas ut som timelønn tillagt 50 % eller 100 % avhengig av tidspunktet for når i døgnet beredskapsvakten utføres, eller regnes med i den alminnelige arbeidstid. Hvor forholdene ligger til rette for det, kan det avtales en kombinasjon av de to kompensasjonsformer.
5. Ved utførelse av pliktig og dokumenterbart aktivt arbeid under beredskapsvakten, betales overtidsgodtgjørelse etter fellesbestemmelsene § 13.

Det avtales lokalt hvordan det aktive arbeidet skal dokumenteres.

§ 19 Permisjon med lønn ved svangerskap, fødsel, adopsjon og amming

Nr. 1 endres slik:

Svangerskaps- og fødselspermisjon med lønn.

Arbeidstaker som har rett til svangerskapspenge eller foreldrepenger etter reglene i lov om folketrygd, utbetales full eller forholdsmessig lønn etter § 11 i permisjonstiden.

Nr. 2 endres slik:

Adopsjonspermisjon med lønn.

Arbeidstaker som har rett til foreldrepenger etter reglene i lov om folketrygd, utbetales full eller forholdsmessig lønn etter § 11 i permisjonstiden.

§ 20 Omsorg for barn

NY nr. 3:

Dersom arbeidstakeren selv ønsker og tjenesten tillater det, kan arbeidsgiver samtykke i fleksibelt uttak av permisjonsdagene etter nr. 1 og 2.

Tidligere nr. 3 - 6 blir NY nr. 4 - 7.

§ 22 Velferdspermisjoner

Endres slik:

Når viktige velferds- og omsorgsgrunner foreligger, kan en arbeidstaker tilstås velferdspermisjon med lønn i inntil 12 arbeidsdager. Dersom arbeidstakeren selv ønsker og tjenesten tillater det, kan arbeidsgiver samtykke i fleksibelt uttak av permisjonsdagene.

§ 23 Ytelser ved dødsfall – Gruppelivsforsikring

Overskriften endres slik:

§ 23 Ytelser ved dødsfall – Gruppelivsordning

Nr. 2 endres slik:

2. Når en arbeidstaker dør, utbetales de etterlatte et engangsbeløp lik folketrygdens grunnbeløp (G =grunnbeløpet i folketrygden):

A. Ektefelle, samboer eller partner: 10 G .

B. Hvert barn under 25 år: 4 G .

Dersom det ikke er etterlatte som nevnt i pkt. A, utbetales i tillegg 1 G til hvert barn under 25 år.

C. Dersom det ikke er etterlatte etter pkt. A og/eller B, utbetales andre personer som for en vesentlig del ble forsørget av avdøde, til sammen 4 G.

Beløpene beregnes etter G på oppgjørstidspunktet.

Nr. 5 **UTGÅR**

Nr. 6 blir NY nr. 5 og endres slik:

5. Dersom det ikke finnes etterlatte som nevnt i nr. 2 ovenfor, utbetales 3 G til dødsboet.

Nr. 7 og 8 blir NY nr. 6 og 7.

5 Diverse

5.4 Boliglån

Endres slik:

Boliglån med sikkerhet ytes med inntil 1 500 000 kroner. Lånet gis etter regler fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

5.6 Kompetanseutvikling

7. ledd endres slik:

Det avsettes 25 millioner kroner for å stimulere til forsøks- og utviklingsprosjekter med kompetansetiltak innen:

NYTT 1. kulepunkt:

- større mangfold og oppfølging av intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv, og bedre nyttiggjøring av kompetansen til personer med etnisk minoritetsbakgrunn

4. og 5. kulepunkt **UTGÅR**

Nåværende kulepunkter 1, 2 og 3 blir 2, 3 og 4

5.6.1 Samarbeidskompetanse og medbestemmelse

2. ledd endres slik:

Det avsettes 3 millioner kroner til videreføring av de felles opplærings- og utviklingstiltak for ledelsen og de tillitsvalgte i samarbeidskompetanse og medbestemmelse som ble satt i gang i forrige tariffperiode. Tiltakene skal fortsatt ta særlig utgangspunkt i hovedavtalen og hovedtariffavtalen i staten.

5.8 Inn i tariffområdet

Innledningen **UTGÅR**

Nr. 2 endres slik:

2. De arbeidstakere som blir overført omfattes av hovedtariffavtalen, hovedavtalen, sentrale særavtaler og andre relevante lokale særavtaler i staten fra overføringstidspunktet, med mindre Fornyings- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene blir enige om noe annet i det konkrete tilfellet.

Nr. 4 tilføyes NY siste setning:

4. Partene er enige om at varselet i tillegg skal sendes til den/de aktuelle hovedorganisasjon/er som den/de tariffbundne arbeidstakerorganisasjonen/e er medlem av.

5.9 Seniorpolitiske tiltak

5.9.1 Staten

Nåværende ordlyd **UTGÅR** og erstattes med:

Arbeidsgiverne i staten må legge til rette for at arbeidstakerne kan stå lenger i arbeid. Seniorpolitiske tiltak er viktig for å få arbeidstakerne til å utsette sin fratreden.

For å motivere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid, gis tjenestefri med lønn tilsvarende:

Fra 62 år:

- a) åtte dager pr. år fra det kalenderåret man fyller 62 år

b) de lokale partene kan i tillegg avtale inntil seks dager pr. år.

Kommer de lokale partene ikke til enighet, kan tvisten ikke ankes. Arbeidsgivers siste tilbud skal da gjelde.

Deltidstilsatte arbeidstakere får rett til fridager forholdsmessig.

Uttak av tjenestefri med lønn foretas enten som hele dager eller som redusert arbeidstid etter avtale med arbeidsgiver. Alternativt kan det avtales at dagene godtgjøres med lønn, jf. § 2, nr. 1.

Uttaket etter denne bestemmelsen kan ikke overføres.

7 Varighet

Denne hovedtariffavtale trer i kraft 1. mai 2008 og gjelder til og med 30. april 2010.

NYTT punkt **8 Rettstvist**

Forståelsen av bestemmelsene i Hovedtariffavtalen og de sentrale særavtaler er et forhold mellom Fornyings- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene.

Tidligere pkt. 8 blir pkt. 9.

9 Protokolltilførsler

Nr. 3 UTGÅR

Nr. 4 UTGÅR

30.04.2008 01.05.2008

litr 1	182 400	198 400
litr 2	184 800	200 800
litr 3	187 200	203 200
litr 4	189 600	205 600
litr 5	192 000	208 000
litr 6	194 400	210 400
litr 7	196 800	212 800
litr 8	199 200	215 200
litr 9	201 600	217 600
litr 10	204 000	220 000
litr 11	206 400	222 400
litr 12	208 800	224 800
litr 13	211 200	227 200
litr 14	213 600	229 600
litr 15	216 200	232 200
litr 16	219 200	235 200
litr 17	222 500	238 500
litr 18	225 800	241 800
litr 19	229 200	245 200
litr 20	232 600	248 600
litr 21	236 200	252 200
litr 22	239 800	255 800
litr 23	243 500	259 500
litr 24	247 200	263 200
litr 25	251 100	267 100
litr 26	255 000	271 000
litr 27	258 600	274 600
litr 28	262 200	278 200
litr 29	265 800	281 800
litr 30	269 400	285 400
litr 31	273 000	289 000
litr 32	276 800	292 800
litr 33	280 600	296 600
litr 34	284 400	300 400
litr 35	288 300	304 300
litr 36	292 300	308 300
litr 37	296 600	312 600
litr 38	301 000	317 000
litr 39	305 500	321 500
litr 40	310 300	326 300
litr 41	315 000	331 000
litr 42	320 500	336 500
litr 43	325 800	341 800
litr 44	331 600	347 600
litr 45	337 200	353 200
litr 46	343 100	359 100
litr 47	349 100	365 300

ltr 48	355 200	371 700
ltr 49	361 500	378 300
ltr 50	367 800	384 900
ltr 51	374 300	391 700
ltr 52	381 100	398 800
ltr 53	388 200	406 300
ltr 54	394 900	413 300
ltr 55	402 100	420 800
ltr 56	409 100	428 100
ltr 57	416 300	435 700
ltr 58	424 000	443 700
ltr 59	431 700	451 800
ltr 60	439 500	459 900
ltr 61	447 900	468 700
ltr 62	456 600	477 800
ltr 63	465 500	487 100
ltr 64	474 200	496 300
ltr 65	483 100	505 600
ltr 66	491 800	514 700
ltr 67	500 900	524 200
ltr 68	509 600	533 300
ltr 69	519 500	543 700
ltr 70	529 600	554 200
ltr 71	542 400	567 600
ltr 72	552 100	577 800
ltr 73	561 800	587 900
ltr 74	572 000	598 600
ltr 75	583 200	610 300
ltr 76	598 300	626 100
ltr 77	613 300	641 800
ltr 78	633 200	662 600
ltr 79	653 000	683 400
ltr 80	673 000	704 300
ltr 81	693 000	725 000
ltr 82	713 000	745 000
ltr 83	733 000	765 000
ltr 84	753 000	785 000
ltr 85	778 000	810 000
ltr 86	803 000	835 000
ltr 87	828 000	860 000
ltr 88	848 000	880 000
ltr 89	868 000	900 000
ltr 90	888 000	920 000
ltr 91	908 000	940 000
ltr 92	928 000	960 000
ltr 93		980 000
ltr 94		1 000 000
ltr 95		1 020 000

Lønnstrinn	Pr år
1	800
2	1600
3	2400
4	3200
5	4000
6	4800
7	5600
8	6400
9	7200
10	8000
11	8800
12	9600
13	10400
14	11200
15	12000
16	12800
17	13600
18	14400
19	15200
20	16000
21	16800
22	17600
23	18400
24	19200
25	20000
26	20800
27	21600
28	22400
29	23200
30	24000
31	24800
32	25600
33	26400
34	27200
35	28000
36	28800
37	29600
38	30400
39	31200
40	32000
41	32800
42	33600
43	34400
44	35200
45	36000
46	36800
47	37600
48	38400
49	39200

50	40000
51	40800
52	41600
53	42400
54	43200
55	44000
56	44800
57	45600
58	46400
59	47200
60	48000
61	48800
62	49600
63	50400
64	51200
65	52000
66	52800
67	53600
68	54400
69	55200
70	56000
71	56800
72	57600
73	58400
74	59200
75	60000
76	60800
77	61600
78	62400
79	63200
80	64000
81	64800
82	65600
83	66400
84	67200
85	68000
86	68800
87	69600
88	70400
89	71200
90	72000
91	72800
92	73600
93	74400
94	75200
95	76000
96	76800
97	77600
98	78400
99	79200

100	80000
101	80800
102	81600
103	82400
104	83200
105	84000
106	84800
107	85600
108	86400
109	87200
110	88000

AFP i offentlig sektor og offentlig tjenstepensjon

1. Innledning

Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden fra 2010 forutsetter at øvrige deler av pensjonssystemet skal tilpasses den nye reformen.

Den nye alderspensjonen er utformet slik at den enkelte, gjennom arbeidsinntekt eller ved annen pensjonsopptjening, opparbeider en pensjonsrettighet hvor nivået på den årlige pensjonen i hovedsak fremkommer som en konsekvens av opptjeningen og utviklingen i levealderen.

Alderspensjonen er bygget opp slik at den skal stimulere til økt yrkesaktivitet, men gir samtidig anledning til tidligpensjon fra 62 år.

I årets lønnsoppgjør mellom LO og NHO og mellom YS og NHO ble det inngått avtale om en ny AFP-ordning i privat sektor som er tilpasset endringene i folketrygden.

På denne bakgrunnen er partene enige om at eksisterende AFP-ordning i offentlig sektor skal avløses av en ny AFP-ordning som er tilpasset regelverket i den nye alderspensjonen.

2. AFP i offentlig sektor

Partene er enige om følgende:

- AFP-ordningen i offentlig sektor legges om etter mønster av omleggingen i privat sektor.
- AFP-påslaget beregnes som beskrevet i brev fra statsministeren til Riksmeklingsmannen av 2. april:
 - Retten til AFP tjenes opp med 0,314 pst. av årlig pensjongivende inntekt fram til fylte 62 år og opp til en øvre grense på 7,1 G. Pensjongivende inntekt fastsettes på samme måte som ved beregningen av inntektpensjon i folketrygdens alderspensjon.
 - AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen. Påslaget er 19 200 kroner høyere før enn etter fylte 67 år, gitt tilstrekkelig opptjening.
 - Det årlige AFP-påslaget utformes nøytralt slik at det øker ved senere uttak, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon ved arbeidsinntekt. Påslaget økes ikke ytterligere ved uttak etter 70 år. Samme levealdersjustering som for alderspensjon fra folketrygden benyttes ved beregning av påslaget.
 - Arbeidsinntekt kan kombineres med AFP og alderspensjon fra folketrygden uten avkorting, verken av AFP eller alderspensjonen.
 - AFP reguleres på samme måte som inntektpensjon i ny alderspensjon i folketrygden både under opptjening og utbetaling.
 - Arbeidstakeren må på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en virksomhet som er omfattet av ordningen.
 - Arbeidstakeren må ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.
 - Alle fra og med 1948-kullet får ny tilpasset AFP fra og med iverksettingstidspunktet for pensjonsreformen i 2010, mens tidligere årskull beholder dagens AFP-ordning og kan ta ut AFP etter disse reglene også etter dette tidspunkt.

Med dette legges det til rette for at AFP, sammen med pensjon fra folketrygden og tjenstepensjon, sikrer et samlet pensjonsnivå fra 2010 i samsvar med stortingsforliket av 26. mai 2005.

- Utformingen av tonivåuttaket av AFP vurderes nærmere i lys av tilpassingen av offentlig tjenstepensjon.

AFP for personer med særaldersgrenser må vurderes nærmere i det videre arbeidet.

Innretningen på et statlig kompensasjonstillegg i offentlig sektor skal vurderes i 2009 i lys av tilpassingen av offentlig tjenstepensjon.

Det tas sikte på å etablere et system som sikrer at ansatte ikke taper AFP-rettigheter ved bytte av arbeidsgiver innen offentlig sektor eller mellom offentlig og privat sektor.

Organisering, finansiering og administrasjon av AFP i offentlig sektor utredes og avklares under lønnsoppgjøret i 2009.

3. Evaluering og pensjonsråd

Det er et hovedsiktemål at pensjonsreformen skal medvirke til lengre yrkesløp i takt med at levealderen øker. Dette krever et bærekraftig arbeidsliv. Det er viktig at levealdersjusteringen ikke forsterker sosiale skjevheter som er knyttet til systematiske forskjeller i levealder mellom ulike grupper i befolkningen.

Det vil ta tid å få alle elementer på plass og se virkningen av nytt, samlet pensjonssystem. Blant annet vil nytt opptjeningssystem først være fullt ut innfaset i 2025. Det vil også være usikkerhet knyttet til blant annet befolkningsutvikling og den alminnelige økonomiske situasjonen.

I brev fra statsministeren til Riksmeklingsmannen av 2. april heter det at Regjeringen vil sørge for en fortløpende evaluering av pensjonsreformen for å kunne vurdere om reformen virker etter hensikten. Regjeringen vil opprette et arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, hvor opplegget for og resultatene av evalueringsarbeidet kan gjennomgås.

Senest i 2017 skal partene, med assistanse av pensjonsrådet, evaluere overgangen til ny AFP og vurdere behovet for endring av ytelsenes størrelse.

4. Arbeidet med offentlig tjenstepensjon

Også offentlig tjenstepensjon må tilpasses endringene i folketrygden, jf. stortingsforliket av 26. mai 2005. Når AFP i offentlig sektor utformes etter mønster av AFP i NHO-området, vil AFP og tjenstepensjon kunne bli utbetalt samtidig i hele eller mesteparten av pensjonsperioden. Partene er enige om at beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig til at tilpassingen av offentlig tjenstepensjon kan behandles i lønnsoppgjøret 2008.

Partene viser til rapporten av 19. mai 2008 fra en ekspertgruppe, og er enige om at det skal settes ned et partssammensatt utvalg som skal forberede behandling av offentlig tjenstepensjon, og innenfor de forutsetningene som følger av punkt 2 ovenfor, vurdere den endelige tilpassing og utforming av AFP i offentlig sektor i lønnsoppgjøret i 2009. Utvalget skal også vurdere særaldersgrensene.

Utvalget skal vurdere mulige tilpasninger av offentlig tjenstepensjon til endringene i folketrygdens alderspensjon og til omleggingen av AFP i offentlig sektor.

Utvalget skal ta utgangspunkt i følgende:

- Offentlig tjenstepensjon skal, sammen med pensjon fra folketrygden og AFP, sikre et samlet pensjonsnivå fra 2010 i samsvar med stortingsforliket av 26. mai 2005.
- Offentlig ansatte skal sikres et godt tidligpensjonssystem fra 62 år, også personer som har hatt lave inntekter.
- Man skal tjene opp mer pensjon hvis man jobber lenger, og den årlige pensjonen skal være høyere desto senere den tas ut.
- Man skal kunne kombinere arbeid og pensjon uten avkorting.
- Hensynet til mobilitet i arbeidsmarkedet må ivaretas.
- Det skal sikres mot at en eventuell rask innfasing gir særlig uheldige utslag.
- Utvalget skal i sitt arbeid vurdere bredden i yrkesmønstrene i offentlig sektor, jamfør ekspertgruppa av 19.05.08.

Protokolltilførsel fra Akademikerne

Akademikerne er særdeles kritisk til prosessen under meklingen. Reelle diskusjoner og beslutninger tas utenfor meklingen og det innføres et forhandlingsnivå utenfor meklingsystemet hvor kun staten og én av partene på arbeidstakersiden er til stede. Dermed settes hele meklingen til side. Dette undergraver meklingsinstituttet, partenes forhandlingsrett og riksmeklingsmannens funksjon. Akademikerne forventer at dette ikke gjentar seg.

Akedemikerne